

**ČASOPIS
ZA KULTURU
UMETNOST
I DRUŠTVENA
PITANJA**

**novi sad-godina
XXIV-cena 5 din**

februar '78

228

pal bender NA
PRVI POGLED I PO ČUVENJU
(1) milan mladenović PROMENE (1) milo-
rad belančić AVANTURE: S ONE STRA-
NE NACELA KORISNOSTI (2) ljubiša jo-
čić DA VRATIS SE ZAR (4) branimir
brljević NEGATIVNA DIJALETIKA I
NJEZINE GRANICE (5) srba ignjatović
POSEBAN POETSKI KOD — BITNA DIFE-
RENCIJACIJA (9) franci zagoričnik OD-
BRAMBENA SREDSTVA (11) ferenc ma-
urits TELEP (11) oto tolnai TEORETIČA-
RI I PROVALNICI U ROBNOJ KUĆI »NO-
VI SAD« (12) david albahari SUDIJA DI-
MITRIJEVIĆ U DOMU SPORTOVA OM-
LADINE I PIONIRA (13) momir m. voj-
vodić PJESME BIJELOG KLESARA (14)
zdravko tomek POČELO JE U KUGLANI
(14) milenko fržović VATRA (15) visente
aleixandre PESME (16) rože kempf
DZEMS DZOB (JOV) (18) stojan bogda-
nović TRI PESME (18) milenko perović
PROBLEM ODRAZA I TEORIJE ISTINE
U LENJINA (21) jordan jelić DVE PESME
(23) miroslav egerić PESNIK I SMRT (24)
NOVE KNJIGE (24) admiral mahić IMAM
NAMJERU DA VAS POLJUBIM (28) milo-
rad grupić PROCES TRULJE-
NJA PESME (28)

**pal bender / na prvi pogled
i po čuvenju**

NAJNAJ
za D. M.

*Skiciran ugljem
na hrapavoj hartiji.
Čovek malo iskošen prema meni.
Osmeh, bljesak zdravih zuba.
Ugljem nacrtani snežno beli zubi.*

*Nikad tačnija formulacija.
Nikad tačnije neću ni uneti.
Nikad, niko.*

GDE SMO PREKINULI

*Da nastavimo tamo gde smo prekinuli.
Sve je tako tvrdo. Homogena sredina.
Uzorci i/la dalekih zemalja. Ili neverovatno bliskih.
Zamišljeni tip užasno glasno jede grožđe.
I ti, i ja. Užasno glasno.
Zeleno, tvrdo i krupno. Na stolu, u keramičkoj zdeli.
Da nastavimo tamo gde smo prekinuli.
Crno pod noktima. Kišne kapi na katranu. Ili bilo šta.
Ponekad je sve verovatno.
Hladno! — viču deca.
Toplo! Toplo! Vruće — viču.
A ti se približavaš i udaljuješ.*

NA PRVI POGLED I PO ČUVENJU

*Istinu govoreći, na prvi pogled
zaista neprijatna ulica, prljava, uzana,
i preko dana mračna, ali je najkraći put,
bilo da kreneš prema centru,
bilo na drugu stranu.
Ipak, većina ljudi
radije zaobilazi čitav blok
no što bi prošla ovuda.
Ko zna kakva priča kola
o njoj pa toliko odbija ljude?
Ali, ne i pse lutalice.
Oni prolaze ovuda, najkraćim putem.
Dalekosežne zaključke, međutim,
doneti na osnovu toga
ipak ne treba.
Ne bi trebalo.*

S mađarskog preveo Arpad Vicko

milan mladenović / PROMENE

*Kako prelaziš u širinu: gledamo
I kako blizina već si daleka.
Prošao si kroz kožu i sad si tamo
Gde radaju se krila. I gde nas čeka:
Povratak. Biti unutar. Ući
U smrt i opstati u njoj. U svaki
Oblik da se preobraziš lakim
Obilaženjem smisla. Pa se uvući
U minulo: još jednom živeti
pretpovedanje sna. Zatim napuštati:
Pamćenje. Osporen kad se vrati
Tren: svog lika Pjesma da se seti.
Najzad obeležiti čas kada se
Menja: predašnji oblik bića. Ničim
Obuzdati poniranje: u Prazno. Čim
Usniš: u novi oblik rudiš i zna se:
Odjekuju te kružni bezdani. Nisi
osuđen na čutanje. Glas ti preko
Sluha dopire. Bruji. Evo daleko.
Pa čujmo. Treba samo da se uzvisi
Prepoznavanje: Tmine. Da se oglase
Stihom: Promene. Nisi napustio
Bivanje iako beskraj usnio
I ne otkucavaš vreme. Da ukrase
Ti oslobođenu misao: stiču
Se krilate rime u lepršavi
Prostor i dogodena pesma slavi:
Obnovu. Ili iz vena niču
Dalekonosivi odjeci pa predstoji
Dugo prebivanje u Stihu i prema
Sebi: hod. Gde probuđena Poema
Mni i snuje: najbolji način na koji
Jesi. Ipak ne osporiti trenu:
Prolaznost. Dah ne zaustaviti
Sasvim. Ne potonuti. Biti
Unutar i prelazak u menu:
Slaviti. Jer prilaze ti daleka
Sazvežđa i nemerljivu širinu
Prekoračuješ. Gle: tu nas čeka
Povratak u neophodnu dubinu.*